

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Samostanowienie granic egzystencji: różne oblicza samobójstwa, eutanazja	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/J1-08			Self-determination of the limits of existence: different faces of suicide, euthanasia	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2023/2024		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		XII letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł J. Oferta uczelni J1: Przedmioty humanistyczne i społeczne		
Status przedmiotu		Do wyboru		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Seminarium	30 h	2 ECTS
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²			
	z dyscypliną ³			
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów, w tym zaliczenie przedmiotów Prawo medyczne, Medycyna sądowa, Etyka lekarska.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr n. o zdr. Bożena Kosińska		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		b.kosinska@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z etycznymi i prawnymi implikacjami eutanazji. 2. Zapoznanie studentów z etycznymi i prawnymi implikacjami samobójstwa w różnych środowiskach kulturowych. 3. Poznanie technik komunikacyjnych z osobą z myślami, tendencjami samobójczymi.
Treści programowe: Seminarium	<p>Seminarium: 30 h prowadzonych jako 6 spotkań po 5 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Próba samobójcza a samobójstwo. 2. Samobójstwo a zaburzenia psychiczne. 3. Samobójstwo w kontekście warunków środowiskowo kulturowych. <p>KOŁOKWIUM PO 3 SEMINARIUM.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Eutanazja w świetle dokumentów międzynarodowych i polskich. 5. Samobójstwo a eutanazja – mity i fakty. 6. Techniki komunikacyjne wobec osób z myślami, tendencjami samobójczymi oraz zwolennikami eutanazji. <p>KOŁOKWIUM PO 6 SEMINARIUM.</p>
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Metody podające: wykład informacyjny z prezentacją multimedialną. • Metody aktywizujące: metoda przypadków, seminarium, dyskusja dydaktyczna. • Metody eksponujące: film, ekspozycja, pokaz. 2. Praca samodzielna <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja wybranego zagadnienia.
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarium W celu zaliczenia seminarium należy: <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w zajęciach (obecność na co najmniej 80% zajęć); • wykazać się aktywnością na zajęciach; • opracować wybrane zagadnienie; • zaliczyć dwa kolokwia na poziomie 70%. 2. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę
Sposób obliczania oceny końcowej:	<p>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</p> <p>Skala ocen procentowo</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3,0 (dostateczny) – 70-76% • 3,5 (dostateczny plus) – 77-81% • 4 (dobry) – 82-88% • 4,5 (dobry plus) – 89-93% • 5 (bardzo dobry) – 94-100%

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna tło społeczno-kulturowe, wpływ środowiska społecznego oraz stresu społecznego na zachowania autodestrukcyjne w kontekście praw pacjenta.</i>	<i>D.W1 ++ D.W4 ++ D.W17 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Kolokwium.</i>
W2	<i>Rozumie znaczenie technik komunikowania się werbalnego i poza werbalnego z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu zaufania i postawy empatycznej.</i>	<i>D.W5 ++ D.W6 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Kolokwium.</i>
W3	<i>Podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka i jego rodziny w zdrowiu i w chorobie, zwłaszcza z niepomyślnym rokowaniem oraz choroby psychicznej.</i>	<i>D.W9 ++ D.W10 ++ E.W18 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Kolokwium.</i>
U1	<i>Rozpoznaje podstawowe zagrożenia zdrowia psychicznego oraz sytuacje kryzysowe i przemocowe, na podstawie których identyfikuje problemy i odpowiednio reaguje.</i>	<i>D.U7 ++ D.U8 ++ D.U10 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Dyskusja, projekt, studium przypadku referat symulacja, kolokwium.</i>
U2	<i>Potrafi stworzyć pełną zaufania atmosferę, nawiązać empatyczny kontakt z pacjentem i stosować interwencje motywujące i wspierające.</i>	<i>D.U9 ++ D.U11 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Dyskusja, projekt, studium przypadku referat symulacja, kolokwium.</i>
U3	<i>Potrafi działać w sposób odpowiedzialny i bezpieczny dla praktyki zawodowej celem uniknięcia błędu medycznego.</i>	<i>G.U8 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Dyskusja, projekt, studium przypadku referat symulacja, kolokwium.</i>
K1	<i>Rozpoznaje najczęściej występujące problemy/schorzenia, które mogą prowadzić do działań autodestrukcyjnych podejmowanych przez pacjenta i jest w stanie zapewnić spojrzenie na pacjenta w sposób holistyczny.</i>	<i>K.K1 ++ K.K2 ++ K.K4 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°, esej refleksyjny.</i>
K2	<i>Przyjmuje odpowiedzialności w związku z podejmowanymi decyzjami.</i>	<i>K.K11 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°, esej refleksyjny.</i>
K3	<i>Wykorzystuje różne techniki komunikacyjne dostosowane do różnych odbiorców.</i>	<i>K.K12 ++ K.K13 ++ K.K14 ++</i>	<i>Seminarium 1-6</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°, esej refleksyjny.</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Dom G., Stoop H., Haekens A., Sterckx S. 2020. Eutanazja i wspomagane samobójstwo w kontekście zaburzeń psychicznych w krajach niderlandzkich: doświadczenie poparte praktyką. *Psychiatr. Pol.* 54: 661–672. Dostęp: doi: <https://doi.org/10.12740/PP/124078>
2. Fenigsen R. 2002. *Eutanazja: śmierć z wyboru*. Poznań: W drodze.
3. Szulc A., Kowesko T., Gałęcki P. 2016. *Samobójstwo*. Warszawa: Medyk.

Literatura uzupełniająca

1. Baran A., Gmitrowicz A., Pawelec R. 2018. Rola mediów w promocji zdrowia psychicznego i w zapobieganiu samobójstwom. *Poradnik dla osób wypowiadających się dla mediów. Zespół roboczy ds. prewencji samobójstw i depresji przy Radzie ds. Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia*. Warszawa: Ministerstwo Zdrowia. (Dostęp online przez Research Gate)
2. Carr A. 2008. *Depresja i próby samobójcze młodzieży. Sposoby przeciwdziałania i reagowania*, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
3. Lester D.A. 2008. Suicide and culture. *World Cultural Psychiatry Research Review* 3: 51-68. Dostęp online przez Research Gate.
4. Lester D.A. 2011. The cultural meaning of suicide: what does that mean? *Omega (Westport)* 64(1):83-94. doi: 10.2190/om.64.1.f.
5. Ringel E. 1987. *Gdy życie traci sens. Rozważania o samobójstwie*. Szczecin: Glob.
6. Witkowska H. 2021. *Samobójstwo w kulturze dzisiejszej*. Warszawa: Uniwersytet Warszawski.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w seminarium			30 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	25 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	25 h/ 0,8 ECTS	30 h/ 1,0 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.